

GLITCH, BOW, BLISS

<3 <3 <3 <3 <3 <3 <3 <3 <3 ELLEN DYNEBRINK <3 <3 <3 <3 <3 <3 <3 <3 <3

Högskolan för Design och Konsthantverk,
Konsthantverk, avancerad nivå – Textilkonst
Examensarbete 30 HP
Extern handledare: Emelie Rördahl
2017-05-25

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3-4	INLEDNING
3	<u>TEXTIL SOM MATERIAL</u>
3-4	<u>NJUTNING SOM MOTSTÅND</u>
5	BAKGRUND
6	SYFTE/MÅL
7	FRÅGESTÄLLNINGAR + AVGRÄNSNINGAR
8-12	TEORI + METOD
8	<u>ÉCRITURE FÉMININE</u>
9-10	<u>NJUTNING</u>
11-12	<u>METOD</u>
12	<u>HYLLA/HÄRMA?</u>
13-45	ARBETSPROCESS
13-16	<u>LÄSPERIOD & INSPIRATION</u>
17	<u>IDÉ</u>
17-18	<u>TANKE & KROPP</u>
18	<u>LAPPTEKNIK & POOR IMAGE</u>
18-19	<u>GIRL/FEMALE GAZE</u>
20	<u>SELFIE/FOTO</u>
21	<u>SKISSFAS</u>
22-23	<u>SELFIE TIME</u>
24-31	<u>SÖMNAD</u>
34-45	<u>”DEKORATION”</u>
46-51	RESULTAT
52	DISKUSSION
53-55	KÄLLFÖRTECKNING

INLEDNING

TEXTIL SOM MATERIAL

Jag är dotter till en mamma som är otroligt skicklig på allt vad textil heter. Barnbarn till en mormor som alltid virkat, stickat och broderat. I denna kreativa miljö frodades inte bara ett kunskapsarv, även ett förakt och en ovilja växte fram. En vägran att följa de perfekt upptrampade fotspåren, det tillrättalagda och allt som värderats och setts som skickligt hantverk. Nej, jag har ett behov av att klippa av, inte fästa trådar, strunta i och skita i vissa delar, använda "fel" material vid "fel" tillfälle eller syfte. Utmana kontrollen. Ett slags tonårsrevolt som aldrig gått över.

Jag upplever att de former av skapande som förknippas med textilt konsthantverk kan verka begränsande inom fältet. Det kanske också hänger ihop med mitt tålamod, som aldrig riktigt funnits där – fast jo, när det är på mina premisser, när jag inte behövt förhålla mig till någon norm, struktur, institution eller person som förväntar sig något av mig.

NJUTNING SOM MOTSTÅND

Detta arbete har som utgångspunkt att undersöka underordningen av feminint kodade uttryck och objekt. Mer specifikt de estetiska uttryck som ofta förknippas med något onödigt, fåfängt, narcissistiskt, överdrivet – adjektiv som ofta används för att beskriva unga tjejer och feminina identiteter.

Den estetik som anses vara feminin är ofta kopplad till olika former av njutning och självuppfyllande, där det som ges uttryck för ses som något tillfälligt som snart går över, och på så sätt menas ha ett mindre värde.¹ Njutning kopplas ofta till shopping eller att äta mat. Unna sig något. Handlingar som också anses vara feminint betingade.

Det finns idéer om rätt sak vid rätt tid. Att då tillåta sig att befinna sig ur led med tiden – lillgammal, övermogen, infantil, för snabb, för långsam – är ett sätt att bryta med denna kategoriska uppfattning av tid och istället närma sig revan eller brottet där, som Mara Lee beskriver, *njutning* kan uppstå.² För mig är det njutningsfullt att uppehålla mig vid den estetik som jag "borde ha växt ifrån", det som förknippas med flickrummet och tonårstiden (för mig 1990-talet), att få ge uttryck för kärleken till det som "förväntas gå över", något "förpubertalt", men som jag fortfarande älskar.

1 Zandra Ahl och Emma Olsson. *Svensk smak – myter om den moderna formen*. Stockholm: Ordfront förlag, 2001, 23.

2 Mara Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*. Munkedal: Glänta produktion, 2014, 16

Femininity is elastic and doesn't have to be consistent... Femininity has become my weapon of choice. [...] There's this idea out there that the only way to be a "good" feminist, as a woman, is to distance your self from all things associated with hegemonic femininity. This is just straight up femme-shaming.

– Maja Malou Lyse³

Genom ett antal författare, tänkare och konstnärer som på olika sätt i text och bild närmar sig frågan om *njutning* – Mara Lees tankar om hur motstånd kan ta sig i uttryck, Audre Lorde's text om den erotiska kraften,⁴ Roland Barthes teser om hur och när njutning kan uppstå⁵ – vill jag med detta arbete undersöka hur ett *kvinnligt njutande* kan se ut; att låta den erotiska och kreativa kraften som njutningen bär med sig ge näring åt arbetet; att använda mig utav *njutning som metod*. Som Audre Lorde skriver i *Uses of the Erotics: the erotic as power*: att förstå självomhändertagande – inte som självupptagenhet eller något enbart självuppfyllande, istället som överlevnadsstrategi och *som något politiskt radikalt*.

3 Hagedahl, Nora. Maja Malou Lyse. *Nuda: paper # 1* 2016, 26-33

4 Audre Lorde. *Uses of the Erotics: the erotic as power*. Brooklyn, NY: Out & Out Books, 1978

5 Roland Barthes. *The Pleasure of The Text*, New York: HILL and WANG, 1975

BAKGRUND

Jag har i en mängd projekt utforskat och sökt kommunicera feministiska metoder och sätt att göra konst. Kvinnlig identitet och representationer av den kvinnliga kroppen har länge varit en väsentlig del av mitt arbete. Genom olika verk och former – både i textil och text – har jag undersökt relationen mellan det textila hantverket och kvinnokroppen. Variablerna kontroll, tid och material har här fungerat som en slags metodisk grund för mitt arbete och jag ser en tydlig koppling mellan hur det textila hantverkets traditioner kontrollerar vilka estetiska uttryck som möjliggörs inom textilkonsten och hur kvinnokroppen kontrolleras i patriarkatet.

Mitt arbete har handlat om att våga ta plats med och tillåta det icke-normativa och att synliggöra värdehierarkier, både genom ett konstutövande men också på ett personligt och kroppsligt plan. Jag ser möjlighet till förändring och politiskt handlingsutrymme genom att medvetet arbeta performativt med textila traditioner och den estetik som i den västerländska konsten ofta tillskrivs ett feminint/överdrivet/dekorerat attribut och som därmed nedvärderas, i rak motsats till det som är manligt kodat.

Ett tillåtande kan i mitt arbete betyda att jag använder textilen för att projicera min kroppslighet. Att via och med textilen ta mig an ett rum. *Kan textilen så kan jag*. Textilen blir en förlängning av mig själv, ett utrymme i vilket jag kan utforska både det som jag bekräftar och negerar i mitt sätt att vara.

SYFTE + MÅL

Syftet med arbetet är att med en feministiskt teoretisk utgångspunkt undersöka begreppet *njutning*, som strategi och metod. Genom ett textilt verk i lapptechnik tillsammans med broderi undersöker jag njutning som metod i görandet, i det textila hantverket. Men också den potentiella njutning, eller förnimmelse av njutning som jag önskar ska uppstå hos betraktaren – en emancipatorisk, stärkande, lustfylld känsla av en delad erfarenhet av att vara tjej/kvinna/flicka/mamma/dotter/syster. Jag vill med arbetet korrespondera ett slags *kvinnlig njutning*, ett separatistiskt utrymme att finna glädje, styrka och vila i.

Vidare vill jag med projektet uppnå en arbetsprocess och ett resultat som i en viss bemärkelse känns självklart. Genom att omförhandla subjekt- och objektpositioner och genom att inte förhålla mig till den manliga blicken/male gaze vill jag möjliggöra att den kvinnliga positionen, istället för att förbli objektifierad, kan uppfattas som självklar – att jag inte gör något för någon annans skull, att jag inte är skyldig någon något, att jag inte behöver behaga.

FRÅGESTÄLLNINGAR + AVGRÄNSNINGAR

Dessa två frågeställningar har orienterat mitt arbete:

- Hur kan en feministisk kritik ta sig i uttryck och samtidigt bära på och förmedla en glädje, en njutning?
- Hur kan jag genom textilen/textilierna prata om erfarenheten av att vara tjej/kvinna?

Jag har valt att arbeta med och uppehålla mig vid en "kvinnlig" erfarenhet. Men också en erfarenhet som kanske är typisk för min generation, min samtid.

TEORI + METOD

ÉCRITURE FÉMININE

Écriture féminine är en teoretisk och litterär skriftform som lanserades på 70-talet av den feministiska författaren, litteraturvetaren och filosofen Hélène Cixous men kan också kopplas till de feministiska teoretikerna Julia Kristeva och Luce Irigaray. Denna politiska skriftform är laddad med begär och kreativitet och kan beskrivas som en utopisk idé om det kvinnliga språket. Att ett eget kvinnligt språk behövs som motstånd till den fallocentriska språkanvändningen och de patriarkala maktstrukturerna. Det handlar om erfarenheten av att skriva utifrån och med en kvinnlig kropp. Det är en strategi som innebär att kvinnokroppen, från att ha varit ett objekt i männens diskurs eller i olika konstarter, blir föremål för en kvinnlig subjektivitet som prövar och definierar sin egen identitet.

I sin avhandling *När andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid* närmar sig Mara Lee skriftformen écriture féminine utifrån en samtida teoretisk och litterär kontext genom att förskjuta frågeställningarna, som ofta fokuserade på patriarkatets maktordningar, mot en bredare förståelse av ordet ”kvinna” och visar genom texter av Gloria E. Anzaldúa och Trinh T Minh-ha hur en feministisk skrivform kan användas för att undersöka relationen mellan kvinnor.⁶ Med hjälp av Mara Lee vill jag använda mig av idén om écriture féminine som ett verktyg för att kunna befinna mig i begären och kreativiteten och framför allt för att uppehålla mig i det relationella mellan kvinnor och relationen till mig själv. Att för en stund vända ryggen åt patriarkatet.

Att koppla en feministisk skriftform till ett textilt hantverk är för mig inget märkligt. På ett sätt kan jag känna att jag skriver textil och att jag bearbetar teori i den textila praktiken. Jessica Hemmings, professor i konsthantverk vid HDK, menar att: *”the crafting of words does share some similarities with the crafting of materials”*.⁷ För mig hänger det tätt ihop: läsandet, skrivandet, tänkandet och görandet. Men det viktiga här är att det inte bara blir översättningar, där det textila blir en representation av texten, utan snarare en slags förlängning. Att på så sätt göra teori poetiskt, genom konstverkets relation till kommunikation arbeta fram något som är meningsskapande.⁸

6 Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*, 13-15

7 Jessica Hemmings. *Finding the right language for things*. 2013-03-01 <http://www.jessicahemmings.com/finding-the-right-language-for-things/> (Hämtad 2017-04-03)

8 Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*, 30

NJUTNING

Jag vet hur det känns att komma in i ett rum och inte känna mig bekväm.⁹

– Ida Klamborn, Nöjesguiden 1/2017

In losing we have something to gain.¹⁰

– Hélène Cixous (citerat av Mara Lee i När Andra Skriver – Skrivande som motstånd, ansvar och tid)

Njutning kan ses som en radikal motståndshandling, att inte ge efter för härskarens vapen, att inte tvingas gå i konfrontation, utan istället lägga kraften på något positivt laddat. Att radera ut den känslan som Klamborn pratar om, att omförhandla förutsättningarna. Njutningens potential är dock politiskt underskattad. Men inte i form av emancipatorisk kraft, vilket under lång tid tvärtom idealiserats, utan som kunskapsproduktion och motståndspraktik. Mara Lee skriver:

Liksom sexualitet är njutning historiskt – dess materialitet är inte ett, utan kan beskrivas i termer av found material – återvinning, recycling. Här aktualiseras också frågan om vad, i en historia, som har ett högt historiskt värde och som vi därmed förväntas ta med oss till nuet, och vad som tvärtom ses som värdelöst, inte återvinningsbart eller brukbart- dåliga, billiga, skamliga, förtappade material – det vill säga händelser, minnen, historier och skeenden som vi, bryskt uttryckt, borde ha kommit över och lämnat på historiens soptipp.¹¹

Vilka erfarenheter är då av värde och vilka förväntas ha gått över vid en viss tid, blivit dumpade? För att njutning ska fungera som en motståndshandling med subversiv potential måste vi närma oss njutningen genom en alternativ temporalisering. För mig är det viktigt och njutningsfullt att i min praktik få uppehålla mig med den estetik som jag förknippar med min barndom och mina tonår. Att inte belägga det som ofta klassas som "guilty pleasure" med just skuld, istället strunta i normativa och linjära temporaliteter.

Barndoms- och tonårstiden är *en* tid, en tid som jag har lärt mig att underminera och som jag ska lämna bakom mig. Konstnären Bunny Rogers kapslar in detta förhållande mellan kvinnlig sexualitet och tid med verket *Sister Jackets featuring Ben Kellogs* (Se bild under *Arbetsprocess/Teori & inspiration* s.15).¹² Mara Lee skriver:

9 Amanda Mann. Ida Klamborn om porr och sexualitet. *Nöjesguiden*. 2016-12-08 <http://ng.se/artiklar/ida-klamborn-om-porr-och-sexualitet> (Hämtad 2017-04-03)

10 Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*, 206

11 Ibid, 122

12 Bunny Rogers, *Sister jackets featuring Ben Kellogs*, 2012, <http://meryn.ru/portfolia/> (Hämtad 2017-04-03)

Njutning är förknippat med att ge sig hän, att glömma bort tid och rum, sig själv, i en förnimmelse av lust- och olustsensationer som överlappar varandra och är svåra att särskilja. Det kan kopplas till sexuella och fysiska praktiker, konstnärliga praktiker, eller överhuvudtaget praktiker där jaget på en och samma gång kopplas bort i en glömska av sig själv och förnimmer en intensiv och förhöjd känsla av närvaro.

Att njutningens organisering har sin förankring i kroppen, menar Mara Lee, skulle kunna betyda att de subjekt som ofta identifieras utifrån sin kropp och kroppslighet har bättre tillgång till alternativa temporaliteter. Det viktiga är att inte låta denna skillnad essentialiseras, utan snarare bli ett redskap, en styrka.¹³

Njutning kan förstås som kroppslig kunskap. Det handlar om erfarenhet och minne. Men kroppslig kunskap kan också handla om magkänsla, om *intuition*. Kunskapen om rätt sak på rätt plats, rätt material för rätt teknik, det sitter i fingrarna, att avsluta och fästa – eller inte. Detta tvingar fram en dubbel strategi: att arbeta med kroppen, men också mot den; att arbeta mot en framtid men alltid tvingas tillbaka, bromsas upp av kroppens realitet. Roland Barthes skriver om njutning i förhållande till texten:

Textens njutning infinner sig då min kropp följer sina egna idéer – ty min kropp har inte samma idéer som jag [min översättning].¹⁴

Kroppen som redskap, menar Mara Lee, är ett fundament i allt konstnärligt arbete, åtminstone om en i hela sitt liv har identifierats och identifierat sig som kropp. Det är både svaghet, styrka och metod. Genom att med denna metod utforska alternativa temporaliteter tar vi ett steg närmare ett njutande, konstnärligt och kroppsligt kunskapssubjekt.¹⁵ Mara Lee menar också att njutning möjliggör att olika tidpunkter och känslor kan smälta samman i ett heterogent, amorft och laddat nu och på så sätt bli en plats där vi kan komma i kontakt med historiskt identitetsskapande praktiker.¹⁶ Njutning är i denna mening inte något homogent, något konstant eller perfekt. Det sker i revan. Något måste spricka, gå sönder, smutsas ned. Det perfekta eller det tillrättalagda kan aldrig vara njutningsfullt.

13 Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*, 123

14 Barthes, *The Pleasure of the Text*, 17.

15 Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*, 128

16 Ibid, 123

METOD

Metoden är njutning. Att undersöka njutning som metod genom att arbeta med material och tekniker som jag finner njutningsfullt. Att gå loss på och använda mig av alla de tyger, färger och pärlor som jag känner ett begär till. Jag har lärt mig att som tjej gör du fel hur du än gör. För mycket. För litet. För överdrivet. För tyst. Därför vill jag i det monotona arbete som textilt hantverk många gånger innebär, i upprepandet och nötrandet tillåta mig att bekräfta, legitimeras, förstärka, förändra. Lita på magkänslan och samtidigt lära av och lära om.

Jag upplever att en medvetenhet om det patriarkala förtrycket lätt kan låsa fast mig i ett slags handlingsförlamning. Men istället för att deppa ihop, bli paralyserad, vill jag fokusera på de aspekter där förändring sker eller kan ske – systemskapet, de separatistiska rummen, delandet av erfarenheter. *Écriture féminine* handlar till viss del om att *skriva fram en tystnad*, lyfta upp tystnaden, subversivt återta den. Men jag vill också skriva fram en glädje, *skriva fram en njutning*. Att på detta sätt agera separatistiskt är en strategi, inget mål i sig, men ett motstånd mot att brytas ner. bell hooks skriver i *Sisters of The Yam*: "Choosing wellness is an act of political resistance".¹⁷

Njutningen handlar för mig också om insikten i att jag inte arbetar för någon annan, att jag inte är skyldig någon något. Jag tänker göra det jag vill, det jag njuter av och jag tänker bara göra det för mig själv. För mig är det en motståndshandling att inte gå in i den uppläxande, förklarande rollen som det är vanligt att kvinnor (och jag själv) hamnar i. Att jag ska lära ut om det patriarkala förtrycket gratis, att det ligger som en ytterligare uppgift på mig att undervisa. En roll i vilken jag alltid mer eller mindre kommer bli misstrodd och komma med statistik och exempel för att få förståelse. Att inte sysselsätta mig med detta (eviga) projekt. Att vägra ta mig an den rollen (igen). Den feministiska aktivisten och poeten Audre Lorde skriver:

Dagens kvinnor nödgas fortfarande sträcka sig över den manliga okunskapens avgrund för att utbilda männen om vår existens och våra behov. Detta är ett gammalt och grundläggande redskap för förtryck som håller den förtryckte sysselsatt med härskarens intressen.¹⁸

Enligt Lorde kan den erotiska kraften fungera befriande och i allra högsta grad utvecklande för kreativiteten. Istället för att se det erotiska, sexiga och njutningsfulla som något skamligt/hemligt, något som vi lärt oss att förtrycka eller ens tillåta oss själva att gå in i, så kan den erotiska kraften och njutningens potential ses som en aktiv motståndshandling för att inte slukas upp av det förtryckande.¹⁹ Istället kan jag låta njutningen och erotikerna fylla mig i varje

17 bell hooks. *Sisters of The Yam: black women and self recovery*. 3. uppl. New York: Routledge, 2015, 7

18 Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*, 121

19 Audre Lorde. *Uses of the Erotics: the erotic as power*. Brooklyn, NY: Out & Out Books, 1978

aspekt av det jag gör – i mitt textila skapande, i hantverkets utförande, i estetiken jag älskar och bilderna jag behöver omsluta mig med. Jag finner njutning av att se filmer, lyssna på musik och titta på konst och mode där den klassiska kvinnliga objektpositionen (male gaze) ockuperas och där subjektiviteten och självklarheten att vara kvinna lyfts fram. Jag kan vara förbannad på orättvisor utan att vara ett offer, och om jag är ett ”offer” så är det också okej. Jag bestämmer. Jag definierar. Jag är aktören. Jag är avsändaren.

HYLLA/HÄRMA?

Jag gillar tanken på att hylla. Känns som något typiskt uppskattat manligt. Lånar friskt, ryggdunkas och hyllas som genier. Men när kvinnor gör det klassas det snarare som härmning, copy-cats eller bara inte kapabla att tänka nytt. Men är det inte samma sak?

Som att en kunde vara helt ”fri” från intryck, och upptäcka allt på nytt. Allt är lånat eller snott. Förpackat på nya sätt. Och det är okej. Finns något fint i det, att låna och referera, att hylla sina inspirationskällor. Som Mara Lee formulerar det; vi snor, lånar och stjälar av varandra. Det är inte exploatering. Det är en vanvördig kärlekshandling.²⁰

Arbetet handlar också om en hyllning till mig själv. Jag vill bejaka hydran i mig, alla delar av mig och av alla möjliga uttryck. Bejaka och ena mig i splittringen – tanke & kropp. Min skeva självbild och känslan av att inte vara en/ett och performativt visa på den skevheten för att legitimera den. För mycket och för lite tillsammans, vilket jag vill ska speglas i processen/uttrycket. Att inte behöva ”skärpa mig”.

Genom att arbeta i traditionella tekniker, lapptechnik och broderi, vill jag hylla den textila hantverkstraditionen där kvinnor i alla tider på olika sätt arbetat med textil och skapat allt ifrån livsnödvändiga bruksföremål, dekorerat sina eller andras hem men också skapat fantastisk konst. Många gånger utan att uppmärksammas eller där deras arbete tagits förgivet eller till och med setts som farlig eller onödig. Ellen Key argumenterade i *Skönhet för alla 1899* att allt dekorativt borde förkastas då det kunde vara ”skadligt för nerver och ögon att möta det fula, röriga och meningslösa.”²¹ Att hålla på med lapptechnik ansågs onödigt och under slutet av 1800-talet som något som kunde leda till galenskap. ”be careful ’to take your time’ and not to become ’crazy’ to finish it”.²² Det var ett ”fåfängt” arbete, så kallat ”fancy work” och under samma tid hävdade den borgliga kvinnorörelsen att handarbete var gammaldags och förtryckande, och att kvinnor hade bättre saker att göra med sin tid.²³

20 Lee. *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*, 242

21 Ahl och Olsson. *Svensk smak – myter om den moderna formen*, 29

22 Penny McMorris. *Crazy Quilts*. New York: E.P DUTTON INC, 1984, 10

23 Spike Gillespie. *The Story of quilting from Alabama to Zimbabwe. Quilts around the world*. Minneapolis: Voyager Press, 2010, 30

ARBETSPROCESS

LÄSPERIOD & INSPIRATION

Projektet inleds med en längre period av att läsa olika teoretiska texter och romaner. Jag läser teoretiska texter av Mara Lee, Roland Barthes, Nina Power, Zandra Ahl & Emma Olsson, Audre Lorde parallellt med skönlitteratur såsom "Flickorna" av Emma Cline, "I Love Dick" av Chris Kraus, "Tripprapporter" av Tone Schunneson. Aktivt letar jag efter det njutningsfulla. Jag samlar inspiration både text- och bildmässigt. Arvida Byström, Maja Malou Lyse, Bunny Rogers, Petra Cortright, Ann Hirsch, Molly Soda, Ida Klamborn, Amalia Ulman, Cajsja von Zeipel, Tracey Emin och Hannah Wilke. Under arbetets gång skriver jag, gör tankekartor och försöker bena upp i allt samlat material. Jag når en punkt där jag analyserar vad de alla har gemensamt, vad är det jag lockas av och finner njutning i? Jag inser att de alla på olika sätt porträtterar kvinnor i självklara subjektpositioner. De omförhandlar objektifieringen av kvinnokroppen genom att aktivt vända på blicken, inte förhålla sig till "the male gaze" utan är uppenbara och givna subjekt. Det handlar om blickar, vem tittar och vem blir tittad på, erfarenheter av att vara kvinna men också relationen mellan kvinnor.

Men hur/vad ska jag göra för att uppehålla mig i denna njutning? Hur ska jag kanalisera all teori jag inspirerats av och läst i projektet? I vilken teknik ska jag arbeta och hur ska jag gestalta?

MAJA MALOU LYSE OCH ARVIDA BYSTRÖM

Båda är internetbaserade konstnärer som i arbetar med sina kroppar som medel. Med femininteter, icke-normativa (som vi brukar se i media) kroppar och typ finnar. Bilden där de posar tillsammans, med var sin iphone tycker jag är särskilt bra. De umgås men är ändå totalt upptagna av sig själva! <3

Fig 1

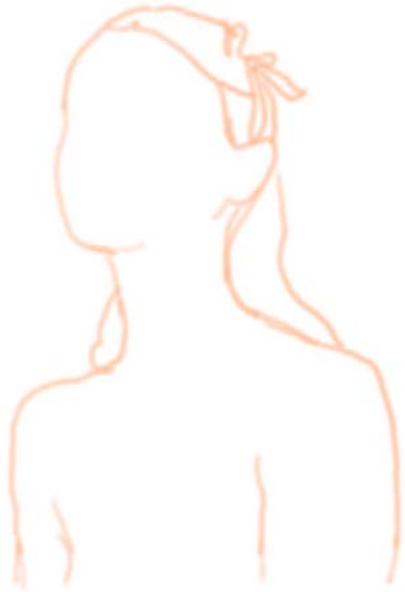

Fig 2

♥ artbabygirl och 80 andra

habitual_body_monitoring2 New Venus!
Wanting to be the girl in the painting: desire to claim the image, to interrupt 'n take it back from the male hand. But also accept being unable to escape the original, still haunted by the representation which set a standard for femininity we mimic unconsciously every day

Fig 3

HANNAH WILKE

Hon arbetade med kroppen för att synliggöra hur kvinnor/kvinnokroppen ständigt objektifieras. Hon blottade objektspositioner och visade på subjektskap genom att inta olika poser.

Fig 4

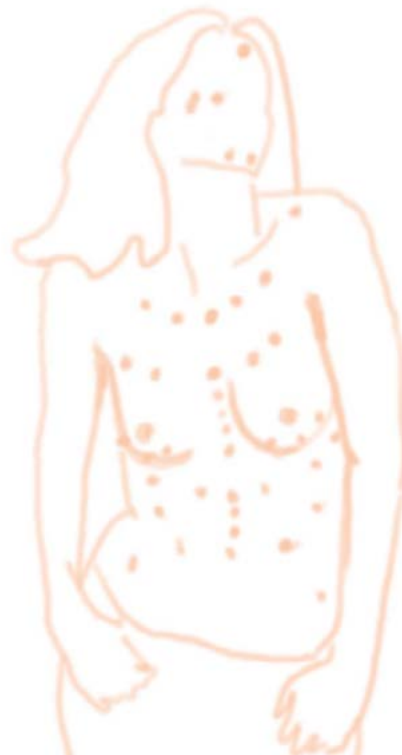

Fig 5

BUNNY ROGERS

Bunny Rogers arbetar ofta med att synliggöra den kvinnliga sexualiteten. Hur flickor sexualiseras men själva inte har rätt till att äga sin sexualitet. Tex. i tv-spels världen. Även hur barndom och dess estetik ses som något som förväntas gå över.

Fig 6

PETRA CORTRIGHT

Fotografier som hon skevar till och smälter ihop färgerna.

Fig 7

TRACEY EMIN

Dels är hennes sätt att jobba med lappteknik inspirerande men också attityden i det textbaserade.

Fig 8

Fig 9

IDÉ

Inför mitt första möte med min externa handledare Emelie Röndahl blir jag ombedd att sätta ihop en presentation av mina tidigare projekt. Under handledningen uppmanar Emelie mig att skriva om de olika projekten för att se vad de har gemensamt, hitta kärnan i min praktik. Jag backar och går igenom mina tidigare arbeten, som på många olika sätt försökt tala om kroppar, exkludering, representation osv. Genom att sätta samman och betrakta mitt arbete på håll blir det plötsligt tydligt att jag inte är "färdig" med lapptekniken. Jag har tidigare närmat mig lapptekniken både teoretiskt och praktiskt. Olika skissartade projekt som försökt ta sig an att berätta om systerskapet, traditionen osv men som jag anser inte direkt lyckats konceptualisera eller kanalisera ut en idé/kritik på ett tydligt sätt.

Efter handledningen med Emelie då jag får frågan "*vad är det som fattas?*" börjar jag först att fundera på konstvärlden i stort men inser snabbt att jag kan vända frågan inåt, till mig själv. Varför praktiserar jag inte den feministiska teorin? Kunskapen om hur skevt samhället är och hur internaliserad jag är av de ideal kvinnor påtvingas. Varför är jag ändå hård mot mig själv? Jag vill överbygga det glappet, arbeta med bilden av mig själv, få in skevheten och mångfacetteringen som en självklar del och inte ärva ned till min 1,5-åriga dotter. Min kärlek till henne, hur jobbig hon än må vara stund till stund och hur trött jag kan bli på att vara mamma, trumfar allt. Jag vill applicera samma tankar på mig själv, att oavsett vad så är högsta prioritet kärleken eller för att tala med Audre Lorde, den erotiska kraften.

Hur kan jag göra det? Är det genom att våga vara ett tydligt subjekt i mitt arbete? Genom att "våga" använda mig av min kropp, inte på ett sublimt sätt utan ett full on.

TANKE & KROPP

Ett syfte med projektet handlar om att jag vill bygga ihop min egen brygga mellan tanke och kropp. Enligt västerländsk dualism är människan uppdelad i tanke och kropp. Sokrates menade att kroppen och själen var olika ting och att själen var finare än kroppen. Därför var det också själens uppgift att befalla över kroppen, själen (människan) skulle dominera kroppen (naturen).²⁴

Det råder en tudelad uppfattning där det gäller att antingen vara kontrollerad av kroppen eller ha kontroll över den. Tanken i sig är farlig då den bygger på en förenklad uppfattning av kropp och själ/förstånd.²⁵ Vilket i sin tur reproducerar uppfattningen av kroppen som

1 Kajsas Ekis Ekman. *Varat och Varan. Prostitution, surrogatmödrarskap och den delade människan*. Stockholm: Leopard Förlag, 2010, 89-91

25 Maud Eduards. *Kroppspolitik – Om moder svea och andra kvinnor*. Stockholm: Bokförlaget Atlas, 2007, 87

ens egendom.²⁶ Vår kultur får kvinnor att uppfatta sina kroppsdelar som separata enheter, med liten eller ingen koppling till dem själva, till deras personlighet, eller ens till resten av kroppen. Kropparna ses som objekt som tillhör dem istället för att se hela sitt jag – både kropp och själ/förstånd som ett.²⁷

LAPPTEKNIK & POOR IMAGE

Jag vill arbeta i lappteknik, dels som en hyllning till alla textilt arbetande kvinnor i historien och idag. Men också för att tekniken och tillvägagångssättet ger mig så mycket, så mycket njutning. Att maniskt få hålla på, monotont bygga upp en bild med små små textila beståndsdelar. Tillsammans bildar rutorna en helhet. Precis som jag. Men också med hjälp av tekniken och verktygen; rullkniven och symaskinen, få tillgång till slarvet och på så sätt använda mig utav revan/glitchen.

Vilket förstått utifrån Mara Lee och Barthes, är en väsentlig del av njutning, men också för min självbild. Att inte skapa ett "perfekt" verk/bild utan en som visar på en skevhet.

I artikeln "The Defense of the Poor Image" skriver konstnären Hito Steyerl ett försvar till den lågupplösta bilden och förkastar idén om den högupplösta bilden som "the real thing", att det skulle existera en bild som är mer äkta. Steyerl menar att varje kopia – varje upprepning, hyllning, härmning – för med sig, inte något mindre äkta, men något annat än ursprungsbilden. Steyerls idéer om "The Poor Image" möjliggör och skapar nya förutsättningar för att förstå bild och tid.

Jag kopplar den lågupplösta bilden till hur lappteknik som teknik fungerat genom historien. Av små delar sätta samman något annat. Gamla trasor har genom bearbetning blivit t.ex. blivit ett användbart täcke.

GIRL/FEMALE GAZE

Hur har kvinnor avbildats i konsthistorien, då genom och för the male gaze? Vad räknas som konst och som kommersiellt? Fint och fult? Hur jag ska "avbilda" mig själv, hur ska jag se ut? Vilken pose osv? Hur gör de konstnärer jag inspireras av? Ska mitt verk vara en referens/blinkning till deras arbeten?

Cajsa von Zeipel hyllar tonårskulturen med sina skulpturer och vänder på blicken genom att

²⁶ Edurads. *Kroppspolitik – Om moder svea och andra kvinnor*, 120

²⁷ Nina Power. *Den endimensionella kvinnan*. Stockholm: Tankekraft förlag, 2011, 24-25

de överdimensionerade tjejerna också stirrar tillbaka.²⁸ Att stirra tillbaka kan vara ett sätt att ”läxa upp” och utbilda. Men att skita i den handlingen, att inte ta ansvar utan bara titta på mig själv. Är det ännu mer radikalt? Då handlar det bara om mig. Jag tittar på mig själv när jag tittar på mig själv.

Men like to look at young women. Young women like to look at themselves. Men don't like it when young women look at themselves. But they don't dislike it enough to stop looking at them when they're looking at themselves.

- Amanda Hess i Slate ²⁹

Fig 10

Modeskaparen Ida Klamborn pratar i en intervju i Nöjesguiden om female gaze/girl gaze, en blick som inte bygger på uppfattningen/ konstruktionen male gaze. Hennes mode läses ofta som ”lesbiskt” eller icke-heterosexuell. Hon menar att en anledning till detta kan vara för att hon gör kläder till kvinnor, och som inte är till för mäns blickar.³⁰

Vad sker i hyllningen mellan kvinnor, och i hyllningen med mig/till mig själv, när jag släpper tanken om att visa upp det – för någon kille?

²⁸ Sofia Edgren. Här tillverkas tonåringar i rask takt. Intervju med Cajsa von Zeipel. *DN*, 2012-08-23. <http://www.cajsavonzeipel.com/press/CvZ%20DN%20Sthlm,%202012-08-23.pdf> (Hämtad 2017-04-03)

²⁹ Amanda Hess. What We Learned from the Arizona Diamondbacks Sorority Selfie Scandal. *Slate*. 2015-10-01. http://www.slate.com/blogs/xx_factor/2015/10/01/arizona_state_sorority_girls_take_selfies_at_a_diamondbacks_game.html (Hämtad 2017-04-03)

³⁰ Mann. *Ida Klamborn om porr och sexualitet*.

SELFIE/FOTO

En bild/ett foto på min kropp/av mig säger inte allt. Får inte med allt och är heller inte sant. Jag vill få med, föra in flera lager, flera temporaliteter som alltid existerar, samtidigt. Genom att skeva till mina selfies vill jag visa på utsträcktheten, eller det odefinierbara, att även om vi vill fånga en identitet i en selfie så förlängs/förvrängs/omformas den bilden hela tiden. Bilden stannar inte. Den fattiga bilden/the poor image/lack of definition-bilden kan synliggöra detta. Jag glitchar revan och skevheten i tyget och vill därmed skapa nya bilder och legitimera de icke-normativa uttrycken. Mina och de textila.

Hur kan då selfien eller bilden på mig själv vara radikal? Varför ska jag använda mig utav den i mitt arbete? Jag tittar på hur andra konstnärer som jag inspireras av jobbar och hittar följande:

I do believe it is a tool of subverting the male gaze. It's a strategy. A method. A tool for gaining autonomy and radical self love. Ultimately, selfies don't have to be about likes or comments. Sure, everyone enjoys a bit admiration, but it's also about your relationship with yourself. By knowing ourselves we become strong. Selfies are pretty fucking radical!

We still maintain a visual culture and art world that would rather view these bodies as objects in an image, instead of subject and creators of meaning.

Having a certain body and feeling imbalanced in any way, means profit for capitalism.

To RE-politize, RE-humanize and DE-colonize the body.

- Maja Malou Lyse ³¹

"Om kvinnor har misslyckats med att göra "universell" konst för att vi är fångande i det 'personliga', varför gör vi inte det "personliga" till något universellt, och till föremål för vår konst?"

- Hannah Wilke ³²

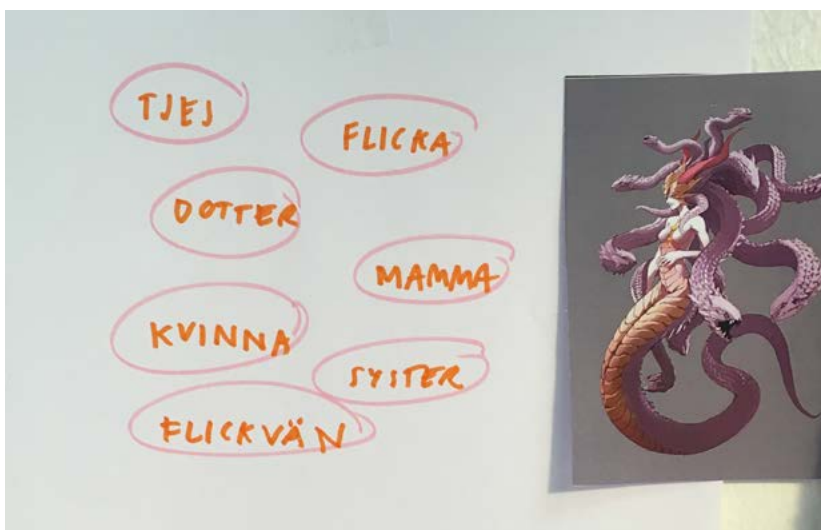
³¹ Hagdahl. *Maja Malou Lyse*, 31

³² Kraus. *I Love Dick*, 201

SKISSFAS

Jag testar idén om att pixelisera och överföra bild till lapptechnik utifrån ett foto. Har klart för mig att rutorna ska vara små men testar 2x2 cm samt 3x3 cm stora rutor. Jag känner mig trygg i tekniken och det utmanande elementet är att jobba utifrån bild, specifikt bild av mig själv.

FÖR MYCKET. FÖR LITE
 BEJAKA ALLT!
 PÅ SAMMA GÅNG. INTE
 BRYTA UPP
 TIDEN

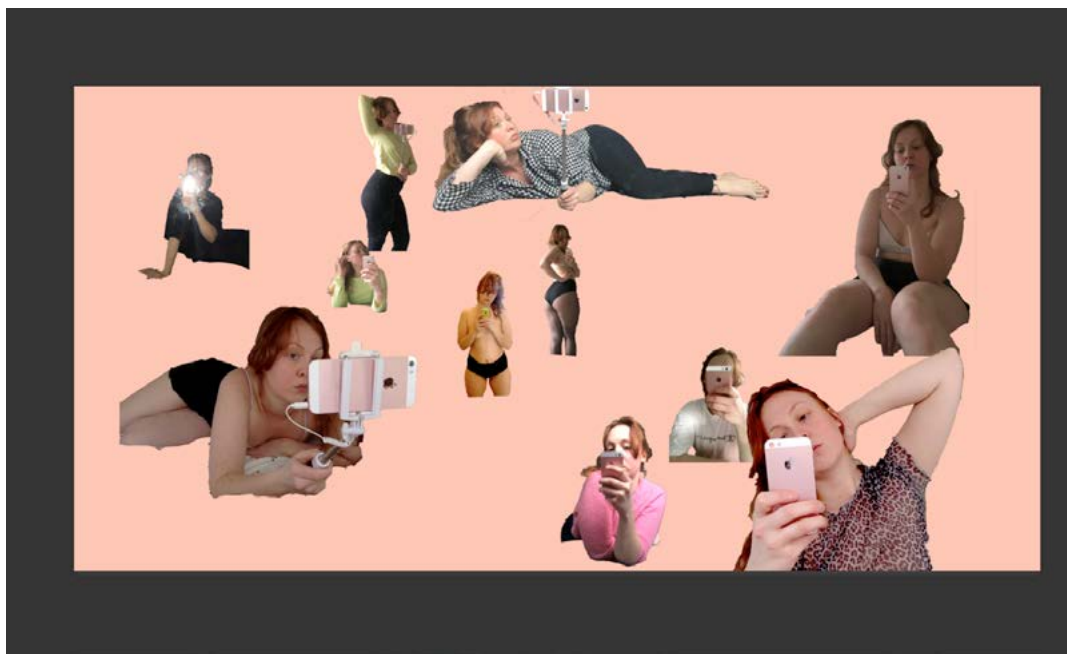
QUILTEN/LAPTEKNIKEN
 POOL IMAGE - GLITCHEN SAM
 MEDUM

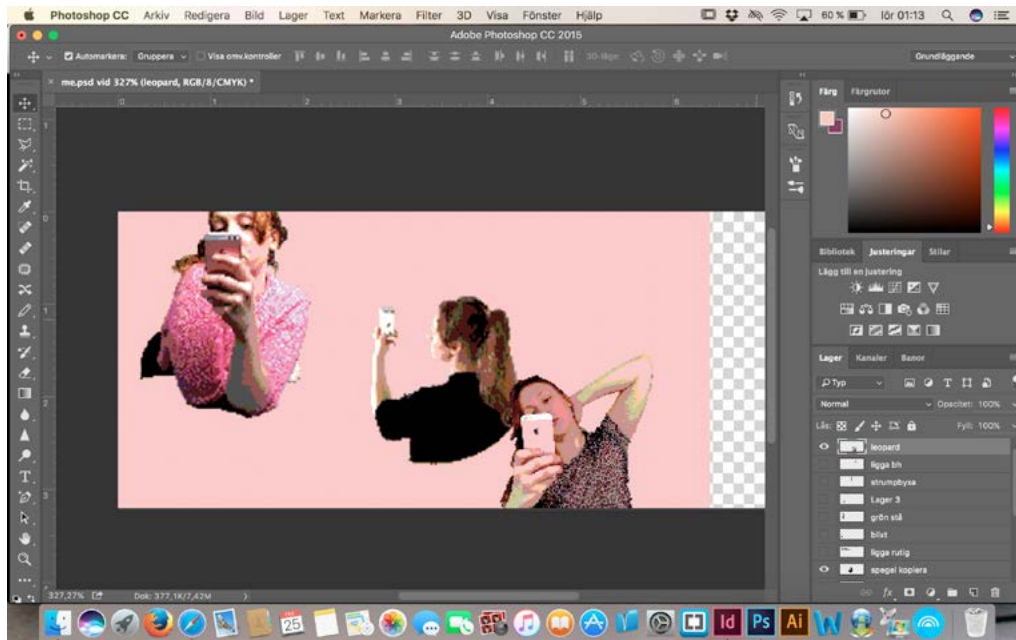

SELFIE TIME

Jag funderar fram och tillbaka hur jag ska porträtteras, vilka poser som säger vad och hur jag ska få fram det jag vill kommunicera. Njutningen och självklarheten. För mig som inte är van att fota mig själv blir momentet ett hinder att ta mig över. Jag kommer på mig själv att skjuta upp processen gång på gång men tillslut bestämmer jag mig för att under en dag ta så många selfies jag bara kan. Jag har svinkul! Jag lyssnar på hög hiphop och posar i alla mina favorit-outfits, ibland mer avklätt. Resultat 255 stycken. Jag sållar rätt hårt i omgångar och landar tillslut på 12 bilder.

Min första idé är att ha många bilder av mig på samma verk. I Photoshop prövar jag mig fram med olika kombinationer, skalor och mellanrum. Skalar bort mer och mer. Efter några dagars bearbetning har jag ett verk med två mig på. Har bestämt mig. Den här blir det. Den är snygg. Men inser sen att hmm den kanske inte säger det jag vill förmedla. Jag kör en omgång till och landar på att göra tre verk men tre olika poser. Jag förvränger bilderna i Photoshop. Smetar ut och tar bort. Byter till viss del också ut pixlar. En del av förvridningen, skevheten vill jag ska tillkomma under det praktiska arbetet så jag bestämmer mig för att inte göra "färdigt" bilderna i Photoshop. Jag vill att det intuitiva ska få utrymme i den textila arbetsprocessen.

SÖMNAD

Jag plottrar ut bilderna för att få rätt färger. Jag har en del material från skissfasen men får gång på gång återvända till tygaffärer där jag söker efter bästa möjliga nyanser och lockande material. Och äntligen börjar jag sy!

Stort ska det bli! Två gånger tre meter ungefär och cirka 13 700 rutor. 3 x 3 cm stora rutor skärs till med rullkniv och linjal på skärmatta. Symaskinen drar ibland ihop tråden, tyget korvar sig eller så går tråden av, sömmen hamnar för nära kanten och tyget bestämmer sig för att inte bli sytt. De glansiga polyestertygerna fransar sig mer och några av de elastiska bubblar sig. Rutorna av de olika textilierna matas olika snabbt under pressarfoten och raderna av rutor matchas inte kant i kant. Det tar ett tag innan jag hittar den perfekt inställda trådspänningen. Jag utvecklar ganska snabbt en metod för att arbeta effektivt. Jag markerar block på min bild bestående av 8 rutor i höjd och 12 i bredd. Skär till och lägger upp i rutorna i rader, syr ihop en och en, sen två och två och sen fyra och fyra. En remsa sys sedan i "sidled" ihop med en annan och på så sätt byggs bilden sakta sakta upp. Gör jag större partier tappar jag fokus på rutornas ordning och allt tar mycket längre tid.

Jag inser efter några dagar att min idé om att göra tre bilder är totalt omöjlig att genomföra i detta projekt. Till viss del anade jag nog detta och började därför med den bilden jag tyckte bäst om/förmedlade mest och bäst. På ett sätt känns det pissigt men känner mig också glad att jag vill göra mer, att vid avslutad utbildning är jag inte "klar". Bestämmer mig för att uppehålla mig i den känslan snarare än att vara frustrerad över att tiden inte räcker till.

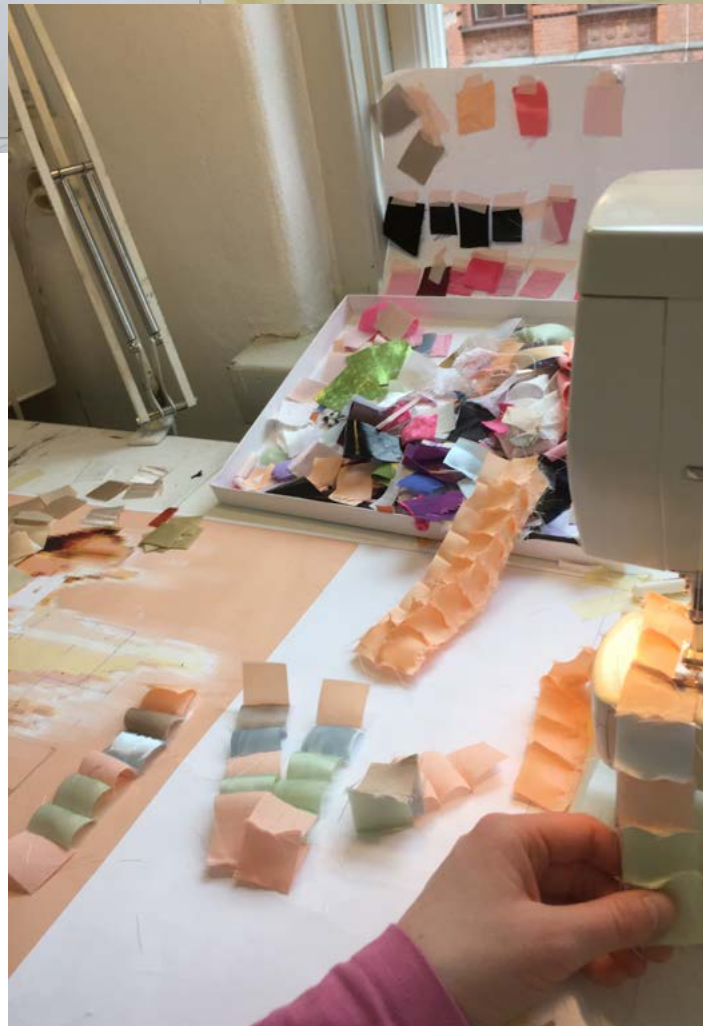
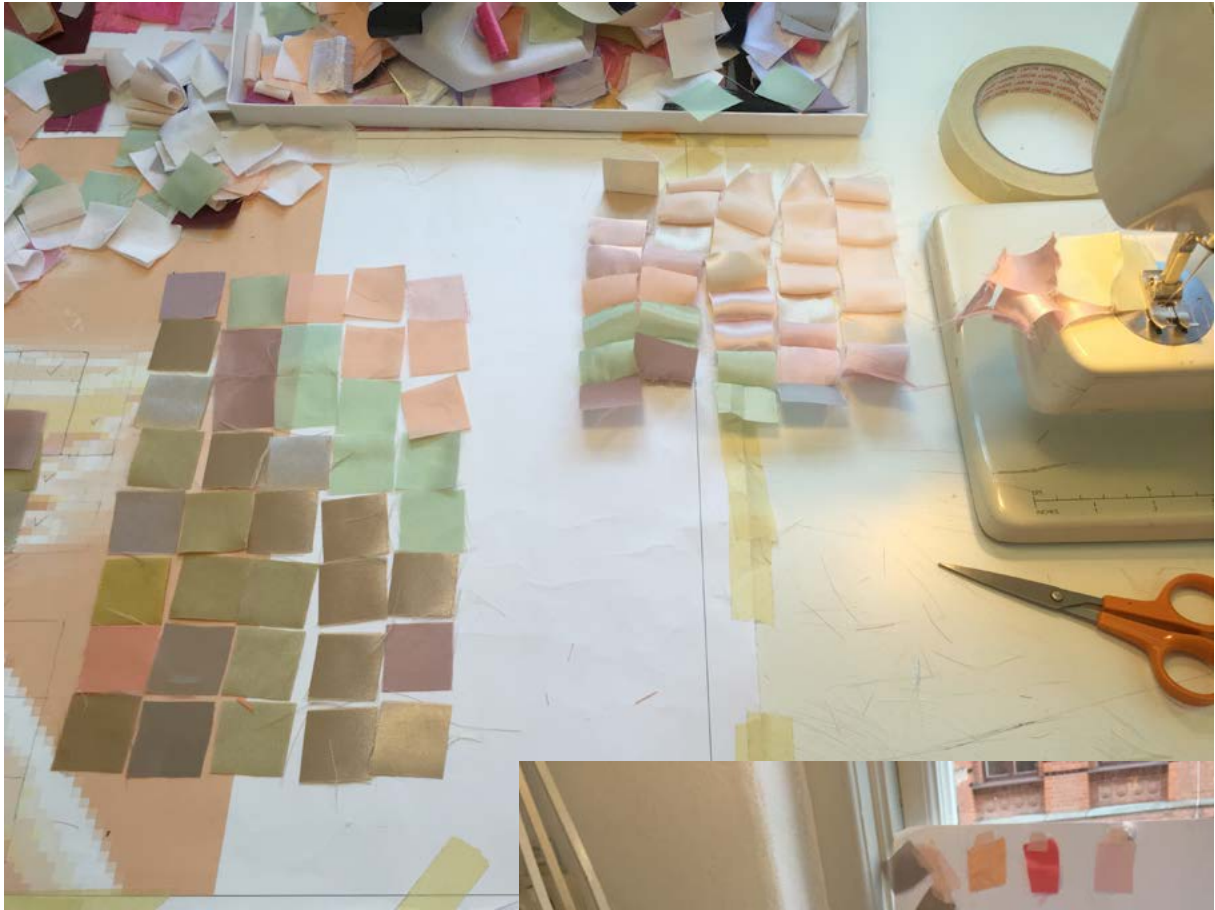
Det allra bästa med allting är att medans jag jobbar försvinner tid och rum, jag slukas helt av arbetet och det var precis det njutningsfulla skapandet jag ville komma åt.

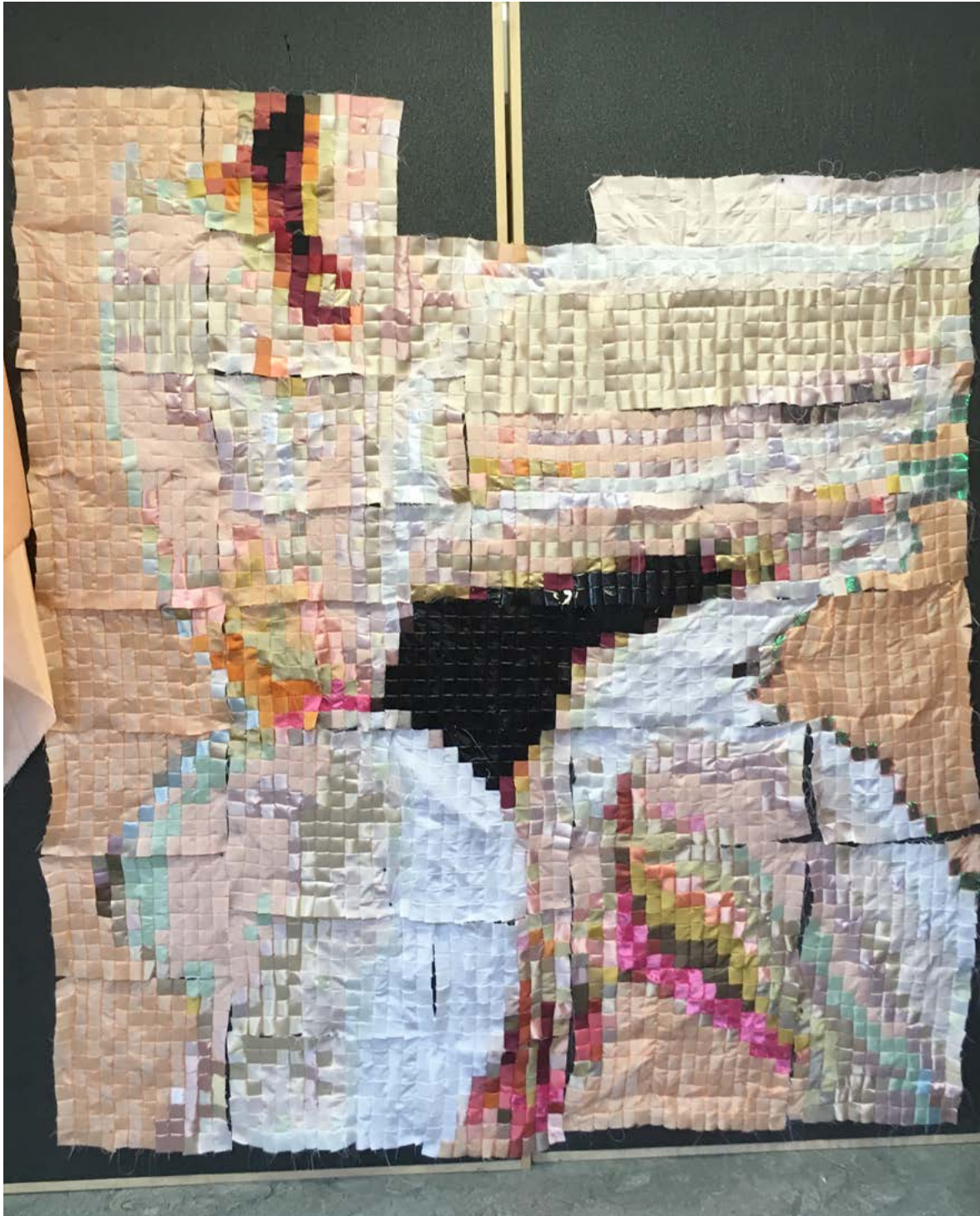

Mitt i projektet får jag möjlighet att byta arbetsplats, då jag behöver allt mer plats.

Sekvenserna på 8x12 rutor fogas samman allteftersom.

I slutfasen av sömnaden av rutorna har jag tillgång till projektrummet där jag får plats att hänga upp hela verket.

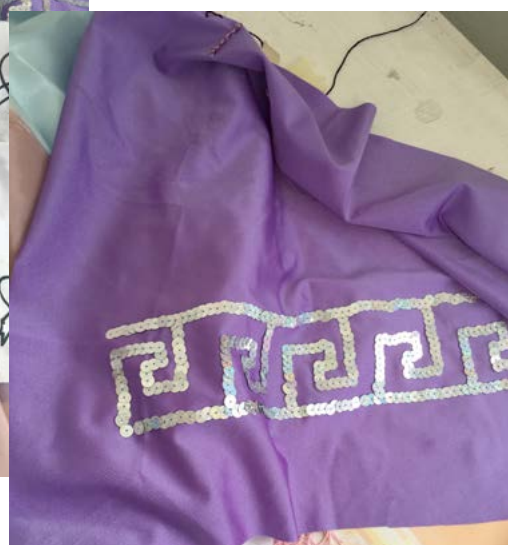
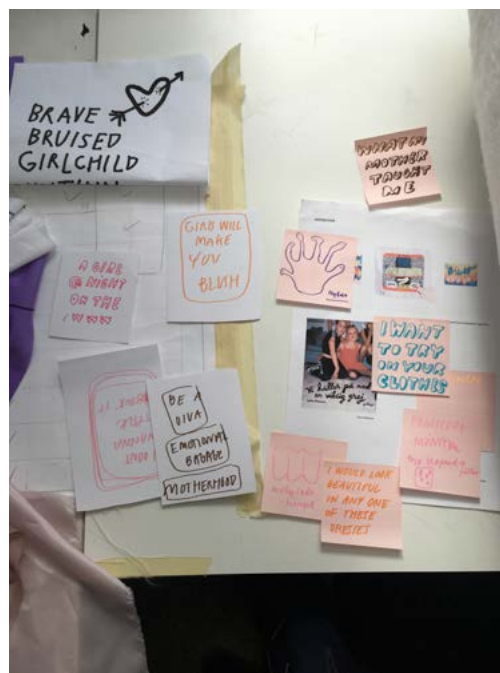
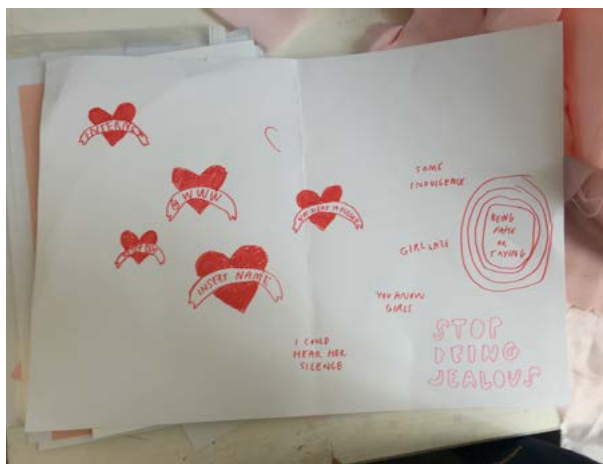
Bilden är rätt skör och för att verket ska hålla ihop fäster jag den på vadd.

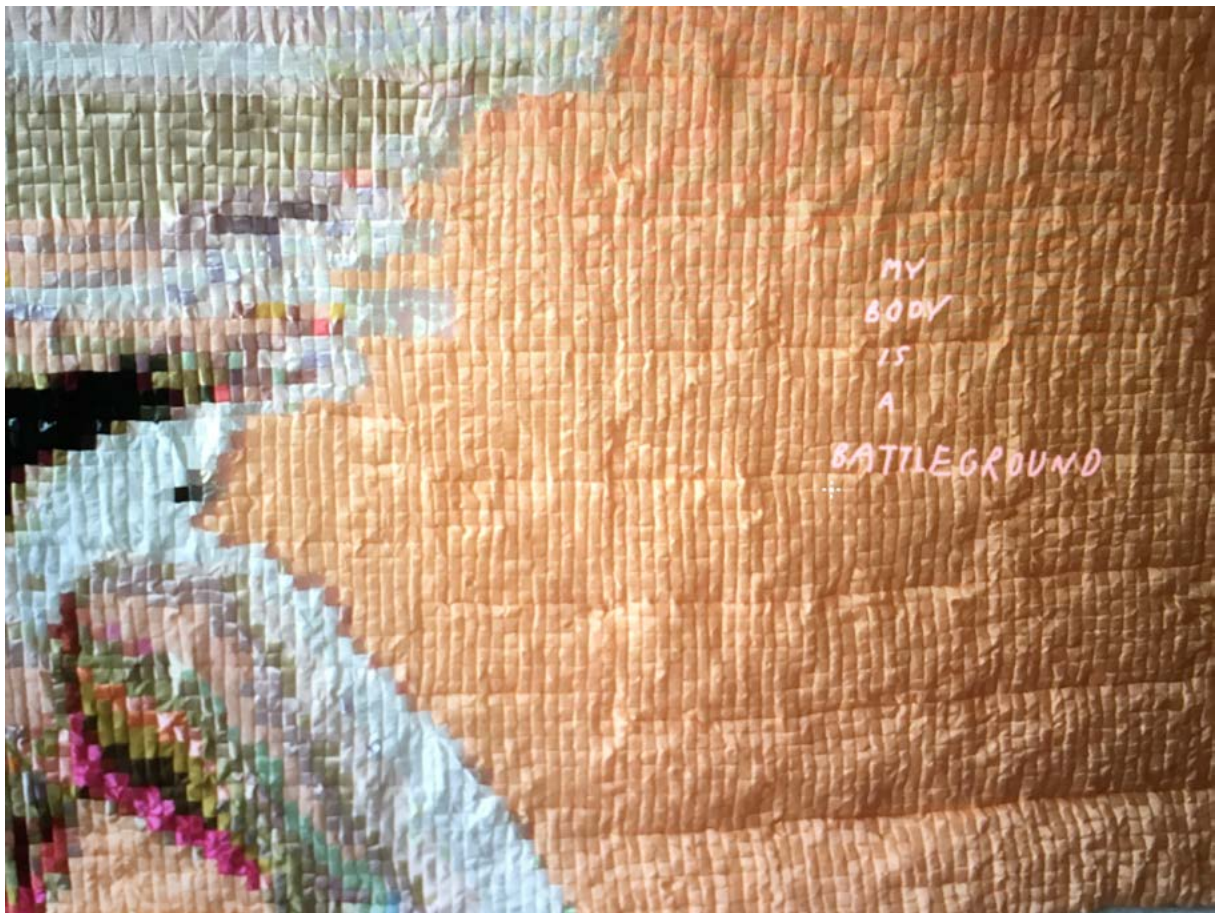

"DEKORATION"

När alla rutor är klara går jag in i fas två. Addering och dekoration. Vad ska vara med? Jag tittar på skisser jag gjort, både på papper och i textil.

Jag prövar även att skissa i datorn. Att lägga till är mycket svårare än vad jag väntat mig, känner att det finns tendenser att det närmar sig att likna ett klotterplank.

Jag jobbar istället vidare med kanten, prövar olika färger och bredder. Skissar snabbt en volang att fästa nedtill.

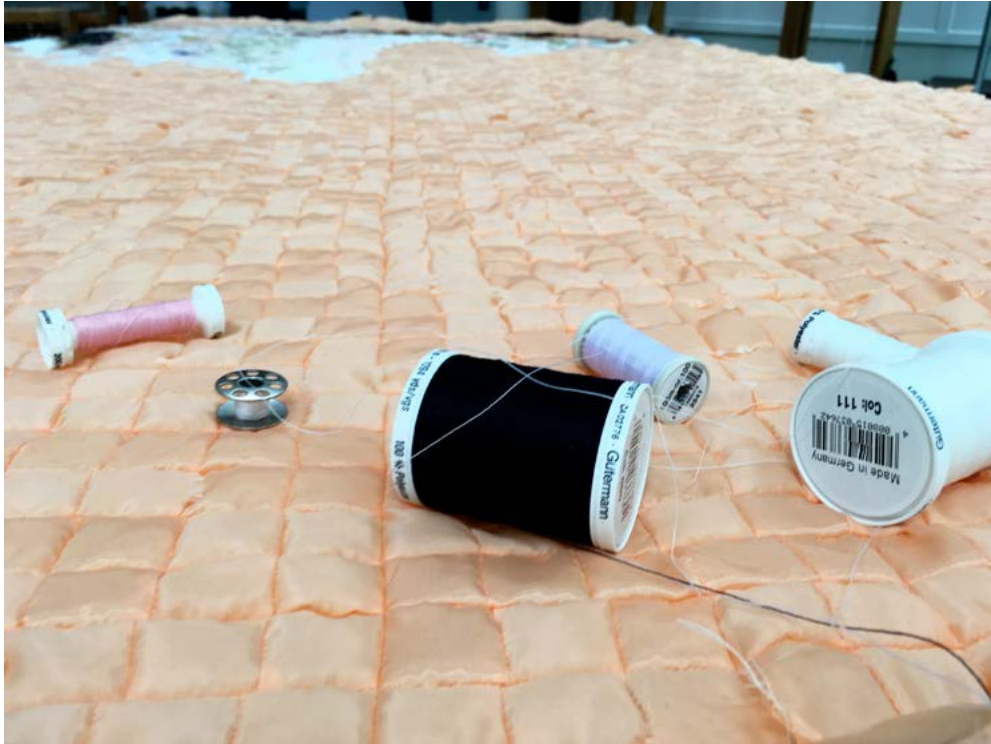

Jag bestämmer mig för att göra baksida innan jag går vidare med adderingen.
Baksidan görs ganska snabbt, jag använder mig utav stora tygstycken som blivit "över".

Baksidan fästs i vadden, för hand.

Även framsidan punktfästs i vadden.

Jag klipper till och nålar fast kantbandet. Ska sy fast det med symaskin men efter några misslyckade försök övergår jag till att sy fast bandet för hand. Framsida för sig och baksida för sig, då verket är så pass tjockt.

Gör en volang, men väljer bort den. Känner att den inte tillför det jag vill.

Börjar arbeta med rosetter, testar att hänga upp och även att dekorera med dem.

När en punkt då jag upplever en slags sorg, det känns som att jag gjort för många avkall.
Inget broderi, ingen volang :(
Bestämmer mig för att jag måste addera, gör en snabb skiss och landar på att brodera ordet
BLISS med pärlor, bokstäverna kastas ut för att komma ifrån känslan av klotterplank något.
Även en stor rosett ska appliceras.

Jag testar bokstävernas skala, tar beslut. Gör en blandning av olika färgade glaspärlor och börjar brodera.

Rosetten stärks med vliseline och fylls upp med vadd. För att sedan sys fast på verket.

Nu när jag adderat den stora fluffiga rosetten, vill jag bort från upphängningen med band och rosetter. Jag testar med plast. Band av plats eller ett slags plastfäll? Bestämmer mig för plastfällerna. Plötsligt ser jag också massa referenser till mina tonår, plastfällerna påminner om en väska jag hade och rosetten om 90-talets puffiga och färgglada dunjackor.

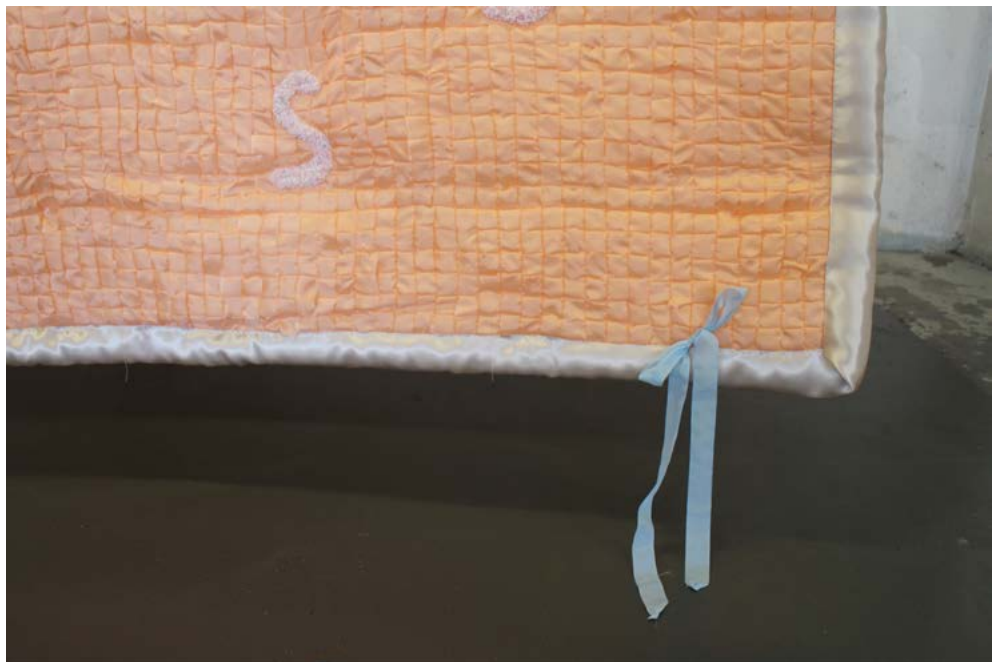

Plastfällerna träs på ett metallrör, då jag kan hålla tjockleken nere i förhållande till trä. Metallröret sprayas i färgen "latte" för att passa bättre med och fungera som en del av verket.

RESULTAT

DISKUSSION

Under examination diskuterades det om jag lyckats med min intention, att nå njutning. Rapporten som opponenterna fått var något oklar och mycket förtydligades under diskussionen. Hur jag ser på njutning och hur jag finner det monotona upprepandet som faktiskt njutningsfullt. En fråga som lyftes var om jag inte rutat in mig för hårt i tanken och idén om utförandet, blev det faktiskt njutningsfullt då jag gjorde det eller förlorade jag mitt syfte på vägen? Att jag kanske hamnade i en slags självcensur. Vilket jag inte tycker att jag gjorde, då regler och struktur är bra för mig och mitt arbete.

En annan poängtering var om jag inte tagit mig an för mycket, att jag kunde snävat av eller bara fokuserat på tex. tonåringen. Med risk att framstå som oklar lockas jag ändå av skärningspunkterna, korsningarna mellan det teoretiska och det faktiska görandet. Det är där jag vill befinna mig. Att det ska ske ett slags växelverkan mellan det jag läser, skriver och tänker och det jag skapar med mina händer.

Rent estetiskt diskuterades det om baksidan upplevdes som en del av verket, att den antingen skulle fått vara mer slarvig och överdådig eller kanske av ett och samma tygstycke. Även att verket med all dess dekoration skulle kunna fungera som delar brevid varandra, att samma objekt inte behövde rymma allt. Fast här motsätter jag mig till viss del, då ett syfte med hela projektet var just att ta plats med det överdrivna/mättade.

Kanten på verket kom också upp, skulle den kunna brytits upp? Jag upplever själv att den till viss del ”stoppar” verket, men jag behövde göra någon slags kantning för att det skulle hålla ihop och kunna hängas upp.

Jag upplever själv att jag utmanat mig oerhört i mitt examensarbete. Ämnet jag tog mig an, njutning, var så mycket större än jag kunnat ana. Det var svårt att sluta läsa och jag kommer nog att forstätta med ämnet i fortsatt praktik.

Men även, trots tidsbrist, har jag inte stoppat och nöjt mig själv. Jag har ändrat och fixat, prövat och pushat mig själv och inte varit okej med de avkall jag höll på att göra.

KÄLLFÖRTECKNING

LITTERATUR

Ahl, Z. & Olsson, E. (2001). *Svensk smak- myter om den moderna formen*. Stockholm: Ordfront förlag

Bartes, R. (1975). *The Pleasure of the Text*. New York: HILL and WANG

Eduards, M. (2007). *Kroppspolitik- Om moder svea och andra kvinnor*. Stockholm: Bokförlaget Atlas.

Ekis Ekman, K. (2010). *Varat och Varan. Prostitution, surrogatmödrarskap och den delade människan*. Stockholm: Leopard Förlag

Gillespie, S. (2010). *The Story of quilting from Alabama to Zimbabwe. Quilts around the world*. Minneapolis: Voyager Press

hooks, b. (2015). *Sisters of The Yam: black women and self recovery*. New York: Routledge

Kraus, C. (2016). *I Love Dick*. Stockholm: Modernista

Lee, M. (2014). *När Andra skriver. Skrivande som motstånd, ansvar och tid*. Munkedal: Glänta Produktion

Lorde, A. (1978). *Uses of the Erotics: the erotic as power*. Brooklyn, NY: Out & Out Books.

McMorris, P. (1984). *Crazy Quilts*. New York: E.P DUTTON INC.

Power, N. (2011). *Den endimensionella kvinnan*. Stockholm: Tankekraft förlag

TIDSKRIFT

Hagdahl, Nora. *Maja Malou Lyse*. Nuda: paper , # 1 2016. ss. 26-33

TIDSKRIFTARTIKLAR PÅ INTERNET

Sofia Edgren. Här tillverkas tonåringar i rask takt. Intervju med Cajsa von Zeipel. *DN*. 2012-08-23. <http://www.cajsavonzeipel.com/press/CvZ%20DN%20Sthlm,%202012-08-23.pdf> (Hämtad 2017-04-03).

Jessica Hemmings. Finding the right language for things. 2013-03-01
<http://www.jessicahemmings.com/finding-the-right-language-for-things/> (Hämtad 2017-04-03)

Amanda Hess. What We Learned from the Arizona Diamondbacks Sorority Selfie Scandal. *Slate*. 2015-10-01. http://www.slate.com/blogs/xx_factor/2015/10/01/arizona_state_sorority_girls_take_selfies_at_a_diamondbacks_game.html (Hämtad 2017-04-03)

Amanda Mann. Ida Klamborn om porr och sexualitet. *Nöjesguiden*. 2016-12-08.
<http://ng.se/artiklar/ida-klamborn-om-porr-och-sexualitet> (Hämtad 2017-04-03)

Hito Steyerl. In defense of the Poor Image. *E-Flux*. Journal #10 November 2009.
<http://www.e-flux.com/journal/10/61362/in-defense-of-the-poor-image/> (Hämtad 2017-04-03)

VISUELL INSPIRATION

Fig 1
<http://www.objektiv.no/realises/2015/6/2/offprint-in-london> (Hämtad 2017-04-03)

Fig 2
<http://arvidabystrom.se> (Hämtad 2017-04-03)

Fig 3
https://www.instagram.com/p/BPfpTwpg_9t/?taken-by=habitual_body_monitoring2
(Hämtad 2017-04-03)

Fig 4
<https://www.pinterest.se/pin/468726273700102547/> (Hämtad 2017-04-03)

Fig 5
S.O.S Starification Object Series, 1974.
<http://timelines.artsy.net/artist/hannah-wilke#5> (Hämtad 2017-04-03)

Fig 6

Sister jacket featuring Ben Kellog, 2012.

<http://meryn.ru/portfolia/> (Hämtad 2017-04-03)

Fig 7

POORTRAIT, 2012.

http://www.petracortright.com/fonte_des_meltdeles/fonte_des_meltdeles.html

(Hämtad 2017-04-03)

Fig 8

Hate and Power Can be a Terrible Thing, 2004.

<http://www.tate.org.uk/art/artworks/emin-hate-and-power-can-be-a-terrible-thing-t11891>

(Hämtad 2017-04-03)

Fig 9

People Like You Need to Fuck People Like Me, 2007.

http://www.artspace.com/magazine/art_101/close_look/tracey_emins_erotic_art-51830

(Hämtad 2017-04-03)

Fig 10

http://www.slate.com/blogs/xx_factor/2015/10/01/arizona_state_sorority_girls_take_selfies_at_a_diamondbacks_game.html(Hämtad 2017-04-03)